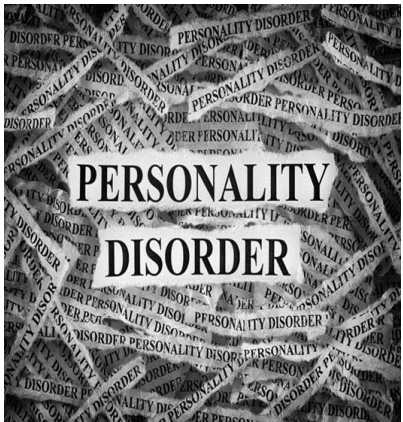

Kennis als basis.

Van therapiekamer naar de echte wereld

Cliëntperspectief

NOOZO?

Therese Pistorius, psychotherapeut
Rosalien Wilting, klinisch psycholoog, lid VPeP

**PersonaCura, Topklinisch Centrum voor
Persoonlijkeids- & Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren**

t.pistorius@ggzbreburg.nl en r.wilting@ggzbreburg.nl

Spreekuur voor professionals: dinsdag en donderdag van 12:15 tot 13 uur

Programma

- Introductie
- Vragen
- Inleiding
- Fragmenten
- Interactief

TOPGGz ouderenpsychiatrie

2014

**GGz InGeest:
Centrum voor
ouderen- en
neuropsychiatrie**

2019

**GGz Breburg:
PersonaCura
Topklinisch centrum voor
persoonlijkeids- &
ontwikkelingsstoornissen bij
senioren**

2017

**Mondriaan:
Topklinisch centrum voor
ouderen met
persoonlijkeidsstoornissen**

PersonaCura

- Diagnostiek en behandeling ouderen met autisme, ADHD en/of persoonlijkheidsstoornis
- Second opinions
- Consultaties
- Kennisoverdracht
- Innovatie
- Wetenschappelijk onderzoek

- Toegankelijk boek over psychologische behandeling bij ouderen
- Hoofdstukken over persoonlijkheidsstoornissen, autisme, ADHD, systemen, psychotrauma, eindigheid, etc.
- Aanleiding: onderdetectie, onderbehandeling, ageïsme.

Arjan Videler & Rosalien Wilting

MET DE JAREN

Waarom het wel zin heeft om ouderen met psychische problemen te behandelen

Boom

Vraag: wat hebben uw cliënten nodig om inzichten, ervaringen, gevoelens, te generaliseren naar het leven buiten de therapie kamer?

Wetenschappelijk evidentie dat o.a. farmacotherapie, psychotherapie en psychologische behandeling, werkzaam zijn.

Veel cliënten zijn eerder in behandeling geweest, soms zeer lang.

We stellen de vraag aan cliënt (en naaste): wat was helpend, waar heeft u iets aan gehad, wat heeft u er aan gehad, etc.

Wat hoort u in uw praktijk? Wat zijn de reacties?

Deelname aan VERS

- Fragment van 2 cliënten die diverse therapieën hebben gehad zonder gewenst resultaat. Deelname aan VERS-training (enigszins aangepast aan senioren) bracht wel het gewenste resultaat, veel betere emotieregulatie.

Deelname aan beeldend 'mijn monster'.

Fragment van een cliënte die deelnam aan beeldende therapie. Werkvormen maken het concreet. Ook de werkvormen bespreken met naasten.

Tekening en verhaal van 'het monster' (heeft mevrouw zichtbaar in huis opgehangen, werkt voor haar beter dan een signaleringsplan).

Beeldend, fragment

- BINNEN - BUITEN. Ervaringen en werk uit de beeldende therapie.

<https://www.youtube.com/watch?v=TbM1YNVSO2c>

Clëntenperspectief

- Waar denkt u aan bij cliëntenperspectief?

Cliëntenperspectief.

Richtlijn en zorgstandaard
persoonlijkheidsstoornissen:

- Gezamenlijke besluitvorming over doelen
- De inbreng van cliënt, naaste en zorgprofessional is gelijkwaardig bij samen beslissen, omdat iedereen expert is op het eigen terrein
- Voorkeuren van de cliënt. Hoe geeft u hier inhoud aan? (Zie ook toolkit, voorkeuren van client is zeer breed terrein, haalbaar?).

Voorkeuren van cliënte, fragment mevr A.:

Wat moet een hulpverlener in zijn pakket hebben om deze coaching te kunnen geven?

Clëntenperspectief

- Eigen ervaringen (klachten, beperkingen, herstel, etc.)
- Ervaringskennis
- Ervaringsdeskundigheid, inzet van ervaringsdeskundige, professional in team
- In ons team werken ervaringsvrijwilligers (voormalige cliënten en naasten)

Ervaringskennis

- Ex-cliënt of diens naaste, nu uit zorg.
- VOG, contract, vergoeding, reiskosten, verzekering, bepaalde activiteiten met het team.
- Maandelijks overleg, coördinatie – begeleiding door 2 professionals

Inzet bij o.a.

- Scholingen, corrigeren leesmateriaal of folders
- Werkgroep wetenschappelijk onderzoek
- 1-op-1 gesprekken, bijv. hoe om te gaan met de diagnose..... , of wat heeft men gehad aan een behandeling (max 3 gesprekken, geen maatje)
- Mede behandelaar in groep, bijv. in VERS, in behandelgroep ‘Omgaan met autisme’, in de PE m.b.t. autisme.
- Visitatie keurmerk, sollicitaties, gebouw, etc.

Margot, EMDR - vaktherapie

Take home message

- Kennis als basis.
- Denk ook aan ervaringskennis.
- Denk aan ervaringsdeskundigheid (professional/opleiding) of bijv. bij onze doelgroep (ouder dan 60 jaar) aan ervaringsvrijwilligers.
- Gaat niet als vanzelf, organisatie moet dit faciliteren. Ons inziens is dit van waarde, anders wordt een bron van kennis onbenut gelaten.
- NOOZO (gevleugelde en ingeburgerde term in 'de wereld van autisme', in hulpverlening, in wetenschap, bij schrijven van artikelen, etc.), **Niet Over Ons Zonder Ons**. Binnen de ouderenpsychiatrie en ouderenzorg nog onvoldoende aanwezig.